

MATKARAPORTTI

Henry Huusko

Lukuvuosi 2015-16 Moskovan valtiollisessa teknillisessä yliopistossa eli Baumanissa

1. JOHDANTO

Valitsin vaihtokohteekseni Baumanin teknillisen yliopiston Moskovassa ja vietin siellä koko lukuvuoden 2015–16. Kyseinen yliopisto on Venäjällä erittäin arvostettu ja hyvämaineinen, ja mm. yritykset arvostavat suuresti, jos venäläisellä hakijalla on tutkinto Baumanista. Tässä yliopistossa on noin 20 000 opiskelijaa, mutta ulkomaalaisia suhteellisen vähän (noin 500 ja heistä suurin osa kiinalaisia). Tämä johtuu osittain siitä, että Neuvostoliiton aikaan tämä yliopisto suljettu eli sinne ei aikaisemmin otettu ulkomaalaisia opiskelemaan. Olin ensimmäinen LUT:n opiskelija Baumanissa, ja huhupuheiden mukaan toinen suomalainen opiskelija koko yliopiston historiassa. Toisin sanoen suomalaisena opiskelijana erotuin porukasta ja nimenomaan positiivisessa merkityksessä.

Baumanin yliopisto on vahva selkeästi ns. ”kovan tekniikan” aloilla, kuten esimerkiksi avaruus, energia ja koneenrakennus. Näillä aloilla heillä on vahvat perinteet Neuvostoliiton ajoilta lähtien. Oma opiskelualani eli tuotantotalous on suhteellisen nuori tiedekunta, koska se on perustettu 1990-luvulla Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen. LUT:ssa pääaineeni on teollinen markkinointi ja kansainvälinen liiketoiminta, mutta Baumanissa pääaineeni oli innovaatioryhtäjäisyys. Pääaineeseen siis pystyi jollain tavalla vaikuttamaan (tuotantotalouden puolella 7 vaihtoehtoa), mutta kurssit ja lukujärjestys menivät sitten oman ryhmän mukana. Lisäksi minulle annettiin myös kurseja muista ryhmistä, ja näillä luennoilla kävin ennen kaikkea kielitaidon parantamisen vuoksi.

Asuin vaihdossa ollessani venäläisessä opiskelija-asuntolassa, joka sijaitsi 2 ja 5 min kävelymatkan päässä yliopiston kahdesta päärakennuksesta. Tämä on siis valtavassa Moskovan kokoisessa kaupungissa ehdoton plussa, että opiskeluun/töihin matkustamiseen ei tarvitse tuhlata paljon aikaa. Vertailun vuoksi voidaan sanoa, että esimerkiksi Moskovasta kotoisin oleville opiskelijoille, jotka asuvat vanhempiensa luona, on täysin normaalia kulkea 2h suuntaansa päivittäin yliopistolle. Asuntola sijaitsi metro Baumanskayan lähistöllä, mistä pääsi myös metrolla noin 20 minuutissa ydinkeskustaan. Lisäksi vuokra oli erittäin edullinen eritoten ruflan arvon heikkenemisen takia (3840 ruplaa/kk → noin 50 euroa kuukaudessa) ja itse asuntolassa oli myös varsin hyvä kuntosali. Asuntola oli tosin neuvostotyylinen ja erittäin vanha, jossa jaoin saman huoneen kahden muun vaihto-opiskelijan kanssa.

Valitsin Venäjän vaihtokohteekseni, koska Venäjä on meille suuri naapuri, myös tulevaisuudessa, ja kaikenkokoiset suomalaiset yritykset (pk-sektori ja suuret) tekevät vientiä sinne. Mielestäni Venäjän

paikallisten tapojen tuntemisesta ja eritoten venäjän kielen osaamisesta tulee olemaan itselleni tulevaisuudessa hyötyä ammatillisessa mielessä. Tavoitteenani on tulevaisuudessa luoda kansainvälistä uraa, ja haluaisin työskennellä Venäjällä suomalaisessa tai kansainvälisessä yrityksessä ns. ”ekspattina” tai muilla tavoin edistää suomalaisten yritysten vientiä Venäjälle.

2. ORIENTAATIOPÄIVÄT

Varsinaisia orientaatiopäiviä ei juuri ollut, vaan opinnot aloitettiin 1.9. omassa ryhmässä. Kukaan ei valitse itse kursejaan, vaan kaikki opiskelevat oman ryhmän aikataulunsa mukaan. Ulkomaisilla opiskelijoilla oli hieman pelivaraa, koska heille tarjotaan kurseja useammasta eri ryhmästä, ja niistä valitsemalla voi rakentaa itselle sopivan aikataulun. Baumanin yliopistolla ei ole käytössään sähköistä portaalia (kuten Noppa, Moodle tai WebOodi LUT:ssa), vaan kaikki informaatio kulki joko ryhmän sähköpostissa tai sitten venäläisten omassa sosiaalisessa mediassa eli VKontaktessa. Lisäksi varsinkin alussa kysyin paljon neuvoa paikallisilta opiskelijoilta, ja sain heiltä paljon apua ja pääsin sitä kautta paremmin venäläiseen opiskelumailmaan sisään. Tässäkin kontekstissa verkostoituminen on erittäin tärkeää.

Olin itse KV-tuutorina LUT:ssa syksyllä 2014 ja voin sanoa, että Baumanissa tuutorointia ei ole LUT:iin verrattuna käytännössä ollenkaan. Jokaiselle vaihto-oppilaalle nimetään kyllä opettaja-tuutori, mutta hänen kanssa ei olla juuri tekemisissä alkuvaiheen jälkeen. Asuntolaan pitää löytää itse, kukaan ei tule vastaan lentokentälle eikä muuallekaan. Toisaalta, kuten sanottua, venäläiset opiskelijat kyllä antavat apua tarvittaessa, jos heiltä vain uskaltaa kysyä. Tässäkin asiassa kielitaidosta on suurta hyötyä, koska kaikki oppilaat eivät puhu englantia. Lisäksi eurooppalaisista ja muista vaihto-opiskelijoista muodostuu yleensä tiivis yhteisö, joiden kanssa on helpompi tutustua paikalliseen kulttuuriin.

3. KIELIKURSSIT

Minulla oli venäjän kielen tunteja 8h viikossa ja lisäksi kaikki pääaineeni eli tuotantotalouden kurssit olivat myös venäjäksi. Tämä johtuu siitä tosiasiasta, että englanninkielen taitoisia opettajia ei ole juuri lainkaan. Keväällä oli yksi konferenssi, jossa pidettiin esitykset englanniksi, mutta sitä lukuun ottamatta kaikki muut opinnot olivat venäjäksi. Toisaalta minulle nimenomaan kielen oppiminen oli yksi tärkeimmistä opiskeluvaihtojen tavoitteistani, ja sillä tavalla henkilökohtaisesti se paras tapa oppia venäjää. Kun luentoja oli syyslukukaudella ma-la ja kevätlukukaudella ma-pe noin 4-8h päivässä joka päivä, kehitys oli hyvin nopeaa. Alussa oli tietenkin erittäin vaikeaa, ymmärsin luennoilla ehkä noin 20 % opettajan puheista, mutta kevään loppupuolella jo 90 % eli lähes kaiken. Toisin sanoen, jos tavoitteeni on tulla tulevaisuudessa töihin Venäjälle, kyseessä oli paras mahdollinen tapa hoitaa

opinnot jo pelkän kielitaidonkin vuoksi. Tämä ei ollut helppo tie, mutta erittäin palkitseva se ehdottomasti oli.

Ennen vaihto-opiskeluani olin lukenut pari vuotta LUT:ssa venäjän kursseja, ja lisäksi käynyt useamman viikonlopun viettämässä Pietarissa. Perusasiat olivat siis jo ennen lähtöä hallussa ja jokapäiväisissä tilanteissa kielitaitoni oli riittävä. Parin vuoden tausta venäjän kursseja on mielestäni se minimivaatimus, jos aikoo lähteä Baumaniin opiskelemaan. Vähäisemmälläkin kokemuksella kyllä selviää, sillä kaikki on loppujen lopuksi kiinni vain omasta työmotivaatiosta. Lähtökohtaisesti venäjän kieli on suhteellisen vaikea, mutta jos alussa opettelee kieliopin hyvin, niin sitten sanavarasto kyllä kasvaa nopeasti.

4. OPINTOJEN ALOITUS JA LOPETUS

Venäjällä lukuvuosi alkaa perinteisesti aina 1.9. ja kevään tenttijakso kestää kesäkuun loppuun asti. Itse saavuin Moskovaan elokuun lopussa, mutta lähdin pois jo toukokuun puolivälissä, koska minun piti aloittaa kesätyöni Suomessa jo toukokuussa. Sain kuitenkin sovittua opettajien kanssa kurssien suoritukset siten, että palautin annetut tehtävät ja tein tentit etukäteen.

5. LOMAT

Loma-ajat menevät venäläisen kalenterin mukaan eli esimerkiksi suomalaisen joulun aikaan (24.–26.12) opiskellaan vielä ihan normaalisti. Pitkät joululomat ajoittuvat sitten tammikuun ensimmäiselle viikolle, koska Venäjällä joulukuun 7.1. Joululomien jälkeen koko tammikuu oli tenttikausi, ja toinen lukukausi alkoi helmikuun alussa. Välillä oli myös erillisiä pyhäpäiviä, ja varsinkin toukokuun alussa oli pitkät lomat aina Voitonpäivään 9.5. asti.

6. TENTIT

Tenttejä oli jonkun verran, mutta suurin osa kursseista suoritettiin hyväksyty/hylätty –menetelmällä. Tentit ovat aina lukukauden päätteeksi. Tentit menivät niin, että ensin kirjoitettiin paperille vastaukset muutamaan kysymykseen, ja sitten selitettiin vastaukset opettajalle suullisesti. Samassa tilaisuudessa opettajat antoivat myös arvosanat. Tentit olivat tosiaan kaikkineen venäjäksi muidenkin opiskelujen lisäksi, mutta kielitaitoni oli kehittynyt tarpeeksi jo ensimmäisen lukukauden aikana, joten tenttien suorittaminen ei aiheuttanut suuria ongelmia.

Seuraavaksi hieman asiaa käymistäni kursseistani. Kävin siis kursseja alkuperäisen ryhmäni kanssa, mutta lisäksi minulla oli myös muita kursseja. Tässä listausta niistä (yhteensä 55 op):

- Russian Language (6 op)
  - o erittäin hyvätasoinen opetus, 8 h viikossa, arvostelu passed/fail

- Business Assay Strategy (5 op)
  - o luentoja ja pieni harjoitustyö, passed/fail
- Fundamentals of Entrepreneurship (4 op)
  - o luentoja ja harjoitustyö, passed/fail
- Information Systems in Management (4 op)
  - o luentoja ja välikokeet, passed/fail
- Student Research Work (10 op)
- Innovation Management (6 op)
  - o luentoja, harjoitustöitä ja essee, arvostelu arvosana 0-5
- Logistics (5 op)
  - o luentoja ja tentti, arvostelu 0-5
- Management Sociology (4 op)
  - o luentoja ja välikokeet, passed/fail
- Innovation Activity Management (5 op)
  - o luentoja ja seminaarit, passed/fail
- Innovation Projects Management (6 op)
  - o luentoja ja tentti, arvostelu 0-5

Näiden lisäksi osallistuin varsinkin ensimmäisellä lukukaudella joihinkin kandidaton kurssien luentoihin lähinnä parantaakseni kielitaitoani.

7. MUITA KÄYTÄNNÖN ASIOITA

Alkuvalmisteluissa viisumia varten tarvitaan matkavakuutus, kutsu viisumia varten yliopistolta, täytetty viisumihakemus sekä HIV-todistus. Aluksi hankitaan kertaviisumi, joka on voimassa 3 kk ja tämän viisumin hakemiseen menee tilanteesta riippuen 2-3 vko. Sen jälkeen Venäjällä uusitaan viisumi monikertaviisumiksi ja tähän meni minulla noin 5 viikkoa.

VAIHDOSSA OLEMINEEN EI OLE PELKKÄÄ OPISKELUA, VAAN KOKEMUS!

Tällä tarkoitan siis sitä, että vaikka asuntolaolosuhteet ovat hieman karut verrattuna Suomeen, pitää kuitenkin muistaa, että asuntolan ulkopuolella kyseessä on Moskova kaikkine sen mahdollisuuksineen. Moskovasta löytyy urheilua, kulttuuria ja monenlaista muutakin tekemistä. Kaupunki on mahtava, ja Suomi-brändi on edelleen hyvässä kunnossa Venäjällä. Suomalaisista pidetään ja ihmiset ovat ystävällisiä, jos osaat tai ainakin yrität puhua venäjää. Itse tutustuin aika paljon Venäjällä työskenteleviin ihmisiin (niin suomalaisiin kuin muihinkin) eli ekspatteihin. Tämä ns. ”verkostoituminen” meni paremmin kuin olisin ikinä voinut kuvitella. Lisäksi ruplan

devalvoituminen (eurokurssi oli vaihtoni ajan välillä 69-93, vrt. normaali aikaisemmin noin 40) mahdollisti jopa opiskelijabudjetilla suhteellisen värikkään elämäntyyliin, koska aikalailla kaikki perushyödykkeet olivat euroissa halvempia kuin Suomessa. Tämä ei ollut missään nimessä helppo matka, mutta uskon, että tulevaisuudessa tämä kokemus osoittautuu minulle suureksi hyödyksi. Neuvona sanoisin, että jos Venäjän kauppa kiinnostaa enemmän, niin yksi lukukausi on liian lyhyt aika olla vaihdossa. Koko lukuvuosi on parempi vaihtoehto.